nieuws

Van voldoende water tot slimme irrigatietechnieken

nieuws

Nogal wat land- en tuinbouwers maken zich zorgen over de beschikbaarheid van voldoende en kwaliteitsvol irrigatiewater. Ook zuinig omspringen met het beschikbare water krijgt steeds meer aandacht. Samen met verschillende partners in het onderzoeksveld en Provincie West-Vlaanderen zette Inagro de afgelopen jaren heel wat onderzoek en advies op rond water en irrigatie in land- en tuinbouw.

24 JUNI 2021 – LAATST BIJGEWERKT OM 24 JUNI 2021 15:13

Lees meer over:
water
onderzoek
Inagro
droogte

De neerslag van de voorbije week zorgt ervoor dat alle droogte-indicatoren op normaal tot (zeer) nat staan. Nadenken over irrigatie lijkt op vandaag dan ook verder dan ooit. Maar iedere land- en tuinbouwer weet dat de weersomstandigheden snel kunnen veranderen.

Het vrij natte voorjaar doet even vergeten dat Vlaanderen sinds 2017 geconfronteerd wordt met periodes van langdurige droogte en captatiebeperkingen en oppompverboden tot gevolg. Toch wordt verwacht dat we zulke situatie in de toekomst steeds meer krijgen voorgeschoteld. Praktijkcentrum Inagro bereidt zich er alvast op voor. Op 22 juni lichtte het de bevindingen en strategieën rond slimme captatie- en irrigatietechnieken toe tijdens een webinar voor land- en tuinbouwers.

Dominique Huits, onderzoeker bodem, water en bemesting bij Inagro, volgt samen met haar collega's in droogteperiodes het crisisoverleg op Vlaams niveau op de voet. Stelt de Vlaamse droogtecommissie vast dat het droog wordt in een regio, dan wordt de betrokken gouverneur verzocht gepaste maatregelen te treffen, die daarvoor de provinciale droogtecommissie samenroept.

Dat kan bijvoorbeeld gaan over een captatiebeperking. "Maar zo'n beslissing wordt niet zomaar genomen", aldus Huits. "Hiervoor krijgt de gouverneur de nodige informatie van de commissie, waarin vertegenwoordigers zetelen van alle waterloopbeheerders, de drinkwaterbedrijven en de landbouwsector en natuurorganisaties. Denk aan de gevallen neerslag en de voorspelde neerslag, de debieten in de waterlopen, de grondwaterstanden van het ondiepe grondwater en de waterkwaliteit."

Afwegingskader ondersteunt gouverneur voortaan in beslissing

Om de beslissing van de gouverneurs beter te ondersteunen, werkte de Vlaamse overheid het afgelopen jaar aan een afwegingskader dat uitmondde in het droogteplan. "Voor de verschillende droogte-indicatoren werden drempelwaardes uitgewerkt

en wordt er met kleurcodes gewerkt", licht Huits toe. "Ook is een achterliggend model opgesteld dat objectief bepaalt wat het milderende effect is van een bepaalde maatregel op de waterbeschikbaarheid voor natuur. Het afwegingskader houdt ook rekening met de kostprijs van een maatregel."
Deze zomer zal het afwegingskader proefdraaien. Na de zomer volgt een evaluatie. "Maar laat ons vooral hopen op een verstandige zomer met zo nu en wat deugddoende neerslag", besluit ze.

> **"De belangrijkste en meest onafhankelijke inspanning rond waterbevoorrading kunnen de landbouwbedrijven zelf leveren**
>
> Dries Mergaert - Inagro

Grotere private watervoorraad wapent land- en tuinbouwers

Eind 2019 ging watermakelaar Dries Mergaert aan de slag bij Inagro om op zoek te gaan naar opportuniteiten om water op een duurzame manier ter beschikking te stellen van de land- en tuinbouwsector. De zoektocht naar geschikte waterbronnen is vandaag urgenter dan ooit. Met een focus op de twee grote pijlers private watervoorraad en gemeenschappelijke, alternatieve waterbronnen werkt de West-Vlaamse watermakelaar aan een grotere watervoorraad voor de land- en tuinbouwers in de provincie.
"De belangrijkste en meest onafhankelijke inspanning kunnen de landbouwbedrijven zelf leveren", stelt Mergaert. "Via een open waterput, foliebassin of watersilo creëren ze extra watervoorraad. Daarnaast kunnen ze verschillende waterbronnen gebruiken, zoals grond-, oppervlakte- en hemelwater. We geven advies over de voor- en nadelen van de verschillende opslagsystemen, de succesfactoren en de stappen die land- en tuinbouwers moeten nemen om hun watervoorraad uit te breiden."
Lees verder onder de video over de dynamische waterbuffer als mogelijke private watervoorraad.

Alternatieve waterbronnen

De applicatie WaterRadar verbindt de watervraag met het aanbod. Aan dat platform werken ILVO, VITO, Vlakwa en Inagro samen in het VLAIO-project Irrigatie 2.0 dat nog loopt tot het najaar van 2022. "Met deze online tool kunnen telers eenvoudig op zoek gaan naar alternatieve waterbronnen in de buurt van hun percelen", licht Tim De Cuypere, onderzoeker precisielandbouw bij Inagro toe. Concreet ligt de focus op zowel gezuiverd huishoudelijk afvalwater van Aquafin-installaties als gezuiverd afvalwater van voedingsverwerkende bedrijven. Daarnaast visualiseert de WaterRadar ook de theoretische irrigatiebehoefte op regionale schaal, waarmee geïnteresseerde bedrijven en lokale overheden extra inzicht krijgen in de theoretische irrigatiebehoefte in hun regio. Zo kunnen ze lokale projecten opstarten die de vraag naar en het aanbod van water beter rijmen en duurzaam en circulair watergebruik faciliteren.
Lees verder onder de video over de werking van WaterRadar.

Testen met gezuiverd afvalwater, druppelirrigatie en organische mulch

Via verschillende proeven verruimt onderzoekscentrum Inagro ook zijn praktijkkennis over irrigatie en de doordachte inzet van water. De resultaten vormen een belangrijke bron van informatie voor onafhankelijk en toegepast advies voor telers in de uiteenlopende subsectoren van land- en tuinbouw.
Om de langetermijneffecten van beregenen met alternatieve waterbronnen in kaart te brengen, voert Inagro sinds 2019 irrigatieproeven uit op velden met aardappelen, bloemkool en spinazie. "Naast de beschikbaarheid van voldoende irrigatiewater is ook de waterkwaliteit vaak een heikel punt", verduidelijkt De Cuypere. "In de beregeningsproeven beregenen we de gewassen onder gecontroleerde omstandigheden met gezuiverd afvalwater. We gaan na welk effect beregenen met alternatieve waterbronnen heeft op zowel de gewasopbrengst en -kwaliteit als op de bodem."
Het Proefbedrijf Biologische Landbouw van Inagro doet een proef aan rond druppelirrigatie in bloemkool en venkel. "Die techniek wordt vaak genoemd als zuinigere irrigatiemethode, waarbij het water precies ingezet wordt waar het nodig is", vertelt Joran Barbry, onderzoeksleider biologische landbouw.

Voor de toepassing in openluchtteelten zijn uitdagingen veelal van praktische aard. Denk aan de combinatie met mechanische onkruidbestrijding of vragen over het benodigde materiaal, mogelijke problemen tijdens de teelt, de plaatsing van de irrigatieslangen en de herbruikbaarheid. “In onze proef vergelijken we bovengronds en ondergronds aangebrachte druppelslangen. De eerste proeven toonden het nut van druppelslangen aan onder droge omstandigheden”, klinkt het. In 2021 zet Inagro de proef verder om ook de herbruikbaarheid te evalueren.

Naast irrigeren is ook het beschikbaar houden van natuurlijk aanwezig bodemvocht voor de hoofdteelt van groot belang. “In hetzelfde project vergelijken we verschillende organische mulchmaterialen in de teelt van venkel. We legden grasklaver, houtsnippers en compost aan in twee verschillende diktes om hun invloed op het bodemvocht en de onkruiddruk te beoordelen”, aldus Barbry. In de eerste proef konden alle mulchmaterialen het verlies aan bodemvocht door verdamping beperken en de onkruiddruk significant verlagen. Om een breder gamma aan organische mulchmaterialen te vergelijken, voegt Inagro in 2021 ook stro, champost (champignonmest) en compostsnippers toe aan de proef.

App helpt telers bij sturing van irrigatiestrategie

Helemaal handig is het als telers advies zelf eenvoudig kunnen oproepen, zonder tussenkomst van een adviseur. Om glastuinbouwers te helpen bij de sturing van hun irrigatiestrategie werd de MIRLET-app in het leven geroepen. “MIRLET is een handige adviestool om telers van bladgewassen in grondteelt te ondersteunen in hun irrigatiemanagement”, zegt Simon Craeye, onderzoeker glasgroenten en aardbei bij Inagro.

Sinds 2016 wordt MIRLET in alle seizoenen en op verschillende Vlaamse bodems succesvol gebruikt, zowel in kropsla als in alternatieve slasoorten. Een sensormodule op zonne-energie registreert de nodige klimaatgegevens in het gewas. In de MIRLET-app zien telers hoeveel vocht er dagelijks verdampt is en dus idealiter terug aangevuld moet worden. Het optimale tijdstip van beregening bepalen en de irrigatie effectief uitvoeren, blijven belangrijke taken van de teler.

“Veel telers gebruiken de app om hun vertrouwde irrigatiestrategie af te toetsen aan de werkelijkheid. Dat brengt hen leerrijke inzichten bij”, besluit Simon. Geïnteresseerde telers kunnen nog steeds contact opnemen met de betrokken proefcentra.

Meer informatie op www.inagro.be.

Bron: Eigen verslaggeving

Beeld: Inagro

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada